

Strategisk plan med budget 2027 - 2029

Förslag till beslut

Liberalerna beslutar att föreslå kommunfullmäktige att:

1. Anta strategisk plan med budget för åren 2027 – 2029 för Skövde kommun. Dokumentet innehåller de mål och strategier som ska styra verksamheten under perioden samt finansiellt mål.
2. Resultat-, kassaflödes- och balansbudget för åren 2027 – 2029 fastställs. Driftbudgeten för år 2027 fastställs med fördelning av anslag per nämnd och kommunstyrelse på totalt 4 438 380 miljoner kronor vilket ger ett resultat om 101,4 miljoner kronor. Anslagen för 2027 och 2028 antas som underlag för fortsatt planering.
3. För år 2027 fastställa investeringsbudgeten med en nettoutgift på 553 miljoner kronor samt den taxefinansierade investeringsbudgeten om 149 miljoner kronor. Exploateringsbudgeten för år 2027 fastställs till inkomster om 238,9 miljoner kronor och utgifter om 55,9 miljoner kronor, det vill säga en nettoinkomst om 183,0 miljoner kronor. Budgeten för investeringar i infrastruktur inom exploateringsverksamheten fastställs till en nettobudget om 6,2 miljoner kronor. Investerings- och exploateringsplanen för åren 2028 och 2029 antas som underlag för fortsatt planering. Kommunstyrelsen ges rätt att inom totalramen för perioden besluta om prioriteringar mellan investeringar samt att löpande återrapportera besluten till kommunfullmäktige.
4. Utdebitering år 2027 fastställs till 21:61 per skattekrona.

5. Kommunstyrelsen ska under 2027 först undersöka andra möjliga vägar innan nyupplåning sker, då kommunkoncernens totala låneskuld redan ligger på 7 000 miljoner kronor.
6. Kommunstyrelsen och nämnderna får i uppdrag att ta fram internbudget och verksamhetsplan för år 2027 utifrån anslag och de politiska mål och ambitioner som beskrivs i den strategiska planen. Nämndernas verksamhetsplaner ska beslutas senast 1 december (barn- och utbildningsnämnden 31 december) och överlämnas till kommunstyrelsen i januari 2027. Därefter anmäls nämndernas verksamhetsplaner till kommunfullmäktige.
7. Ombudgetering av investeringsprojekt ska beslutas av kommunfullmäktige senast i mars 2027.
8. Internräntan för 2027 fastställs till 1,75 %.
9. Ekonomichefen har rätt att fördela ut centralt budgeterade medel för pris- och löneindex, och personalvårdsomkostnader 2027 efter beredning av kommundirektörens ledningsgrupp (KDLG), kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) samt kommunstyrelsens arbetsgivarutskott (KSAG) vid personrelaterade ärenden.
10. Ekonomichefen har rätt att omfördela budgeterade medel för demografiförändringar enligt resursfördelningsmodellen.
11. Uppdrag till kommunstyrelsen:
 - a) Kommundirektören ges i uppdrag att, inom befintlig budgetram, ta fram en plan för utvecklingen av slalombacken för att höja dess allmänna attraktionskraft för det breda användandet. Arbetet ska utgå från ett helhetsperspektiv som stärker grundinfrastrukturen. Inom uppdraget ska möjligheterna till ett nyttjande över hela året och tydliga synergier med Billingeområdet utredas, för att optimera den totala besöksupplevelsen för den breda allmänheten. Uppdragsdirektiv ska återrapporteras till kommunstyrelsen i oktober.
 - b) Kommundirektören ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att förstärka totalförsvaret och den civila beredskapen i Skövde kommun i syfte att skapa ett robust och motståndskraftigt samhälle.

- Handlingsplanen ska utgå från de nationella målen för totalförsvaret. Uppdragsdirektiv ska återrapporteras till kommunstyrelsen i oktober.
- c) Kommundirektören ges i uppdrag att **tillsammans med aktuella föreningar** starta upp arbete med att projektera en renovering av Rosa Huset. Projekteringen ska innehålla förslagna nödvändiga åtgärder för att säkerställa att rätt byggnadstekniska standard på fastigheten efterlevs. I detta ingår också att fortsätta se över befintliga hyresavtal samt skapa möjlighet till nyttjandegraden av fastigheten. Medel för projekteringen avsätts ur KS utvecklingsmedel till max 1,5 miljoner kronor. Uppdragsdirektiv ska återrapporteras till kommunstyrelsen i oktober.
 - d) Kommundirektören ges i uppdrag att, inom befintlig budgetram starta en process för att återupprätta Skövde Flygplats. I uppdraget ingår att parallellt skapa ett större område för industrietableringar, så att flygplatsen kan vara kvar på området. Medlemskap i NATO ger nya förutsättningar för Skövde. Regeringens önskemål om beredskap för att snabbt få tillgång till inrikes flygtrafik och sjuktransporter med temporär allmän trafikplikt på grund av bränslepriskostnaderna, är såväl en möjlighet som en plikt för Skövde kommun. För att främja säkerheten för Skövde och Sverige ska uppdragsdirektiv återrapporteras till kommunstyrelsen i september.
 - e) Kommundirektören ges i uppdrag att utreda möjligheten till fri parkering med P-skiva i syfte att parkering på kommunala parkeringar ska vara gratis.

Bakgrund:

Liberalerna i Skövde drivs av kampen att bevara och främja friheten för alla. Varje människa ska ha möjlighet att bestämma över sitt eget liv och jobba hårt för att uppfylla sina drömmar. Liberalerna vill tillsammans med boende i Skövde vara med och utveckla kommunen. Vi tror att mycket frihet lönar sig bättre än förbud. Tillsammans ska vi skapa förutsättningar för skolan, näringsliv, kultur- och fritid, folkhälsa och särskilt värna om dem som kanske inte har goda förutsättningar på sin sida. Liberalerna knyter ihop trygghet i

vardagen med framtida politik för barnbarnsbarn. Vi satsar särskilt på en trygg start i livet för barn och ungdomar i familj, förskola, skola och utbildning och uppväxt.

Företagen är kommunens livsnerv. En tätare dialog med företagen för att lyssna in är viktig för att öka kommunfullmäktiges möjligheter att ta tillvara företagarnas behov.

Liberalerna verkar för ökad attraktionskraft för Skövde, tillväxt i den takt som ger praktisk och ekonomisk möjlighet att växa samt värnar om klimat och miljö. En angelägen fråga är att inte förlänga Heidelbergs tillstånd för kalkstensbrytning när nuvarande tillstånd går ut.

Framtidens utmaningar är stora. Krigen i Ukraina och Mellanöstern ger en oviss framtid. Medlemskapet i NATO ger oss trygghet men leder samtidigt till ekonomiska utmaningar. Konkurrensen om industrier med större behov av arbetstillfällen är hög och migrationen har avstannat. Det är viktigt att tänka över var skattepengar och övriga intäkter gör bäst nytta. Säkerheten ska vara högprioriterad. Arbetet med Översiktsplan 2040, där Liberalerna haft ett flertal synpunkter leder till möjligheter att diskutera vidare inför viktiga beslut.

Ekonomi

Kommunen har en stabil ekonomi med ett starkt utvecklingsläge genom en väl förd politik. Utgångsläget för denna budget är Skövdes Vision 2040 samt kommunfullmäktiges mål för mandatperioden. Mycket för genomförandet återstår att fastställa, då risk- och konsekvensanalyser har lagts successivt på framtiden i översiktsplan, fördjupade planer och detaljplaner.

Kostnadsutvecklingen de senaste åren har varit hög. Att behålla treprocentnivån i resultat av årets skatter och bidrag kommer att vara svåruppnådd under de första åren av sexårsperioden. Liberalerna anser inte att några skattehöjningar ska ske under mandatperioden. Höjningar av taxor ska ske mycket restriktivt. Löpande effektivisering av kommunens verksamhet kan ske genom att kombinera olika digitala teknologier. Revisionen bör mera målinriktat se över vart pengarna går.

Vi står också inför en demografisk förändring av fler äldre i behov av vård. Rekryteringsbehoven av kompetent personal är stora. I alla dessa sammanhang är det viktigt att redovisa overheadkostnader (administration) för att få en bättre

bild av vad medborgaren och skattebetalaren aktivt drar mest nytta av. Samtidigt ska vi värna om dem som av olika orsaker inte klarar samhällets krav.

Skövde kommun har under flera år redovisat goda resultat. I och med goda resultat har Skövde kommun kunnat självfinansiera en stor del av sina investeringskostnader. Liberalerna ser med tveksamhet på förslag till utökad lånefinansiering. Vår generations skulder ska inte belasta framtidens skattekollektiv. Vi ser en risk med en övertro på en befolkningsutveckling som vi inte har muskler till att klara av. En investering på 100 miljoner kronor medför årliga kostnader på i snitt 10 miljoner kronor. Elmarknaden förändras och bristen på energi vid t ex nya företagssatsningar kräver stora satsningar i samverkan med övriga kommuner inom Kommunalförbundet och Västra Götalandsregionen.

Den demografiska utvecklingen påverkar kostnaderna för kommunen. Befolkningen ökar kraftigt bland medborgarna 80+ där behovet av kommunens välfärd syns tydligt. Som det nu ser ut minskar antalet barn i förskoleåldern, vilket ger behov av omplanering. Detta får inte leda till större grupper än rekommenderat antal inom förskolan.

God ekonomisk hushållning utvärderas utifrån det finansiella målet och utvecklingen inom kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsmål. Förändringarna i kommunallagen har gett en utfasning av RUR (resultatutjämningsreserv) och övergått till RER (resultatreserv) med friare möjligheter att disponera överskott. Liberalerna anser att resultatet i förhållande till skatter och bidrag bör vara 2,5 % per år.

Kommunstyrelsen

Kommunen har i sin styrning och ledning valt att lägga en stor del av det strategiska och övergripande ansvaret på Kommunstyrelsen. Arbetsgivarfrågor, samhällsbyggnadsfrågor, säkerhets- och trygghetsfrågor, folkhälsofrågor, vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsfrågor, klimatfrågor, större delen av kultur- och fritidsfrågorna, uppsiktsplikt över bolagen mm. Liberalerna anser att centraliseringen av beslutsfrågor har nått en gräns för demokratins möjligheter att lyssna på medborgarna. Vår ambition är sociala reformer för en mer dynamisk ekonomi, en mer dynamisk arbetsmarknad och ett mer gynnsamt klimat för entreprenörer och företagare. Valfriheten till boende måste öka, vilket

inbegriper tillgång till ett större antal tomter för villabyggnation.

Trångboddheten bland ungdom försvårar ofta möjligheter till goda skolresultat.

Liberalerna ser med oro på nedläggningen av ungdomssatsningen med syftet att ge ungdomar förutsättningar att komma ut på arbetsmarknaden samtidigt som rekryteringen till tjänster i kommunen möjliggörs. Kommunstyrelsen måste ta sitt ansvar att arbetet med att Skövdemodellen fortsätter. Tyvärr har denna satsning inte fortsatt vilket visas i arbetslöshetsstatistiken. Det goda resultatet av att ge arbetslösa ungdomar tillgång till utbildning och arbete inom STEG-metoden får inte enbart förpassas till historien. Till detta kommer lagstiftningen med aktivitetskravet för att stärka vägen till arbete för personer som får försörjningsstöd.

För att få en säkrad kompetens gäller det att ha ett gott, välutbildat ledarskap för tillitsbaserad styrning. Skövdes tillväxtambitioner hänger i hög grad på hur vi lyckas vara en attraktiv arbetsgivare. Det är viktigt att lyssna in de signaler som kommer från personalen vad gäller arbetsmiljö i t ex skola/utbildning, kultur och äldreomsorg. Ledarskapet måste vara kompetent, nära sina medarbetare, ges stöd och utbildning, ha ett hälsofrämjande synsätt.

Digitaliseringen är ett viktigt verktyg där Skövde kommun och Högskolan i Skövde ligger väl till inom välfärdsutveckling. Liberalerna har fått gehör för att den allt snabbare utvecklingen inom AI måste synliggöras för politiker i nämnder och styrelser och utbildning erbjuds nu. Frågor om dataintegritet, sekretess och individens rättigheter ska hanteras etiskt och ansvarsfullt.

I den övergripande planeringen måste fokus vara på bostäder, kommunikationer, skola och näringsliv. Men samtidigt måste utrymme skapas för kultur och fritidsaktiviteter. Folkhälsan i kommunen är ett viktigt mått på hur vi lyckas med samhällsutvecklingen. När nya bostadsområden planeras ska utrymme ges för alléer och parker. Befintliga grönområden måste så långt möjligt sparas.

Bilen kommer även i framtiden att vara vårt viktigaste transportmedel, men med nya bränslen som el och vätgas. Fler bilar kräver bättre vägar. Riksvägarna till Skövde och de större genomfartsvägarna i Skövde måste byggas ut till två plus två vägar. Vi kommer sannolikt också att behöva en ny förbifart runt Skövde. Det måste utredas såväl skyndsamt som noggrant. Fri parkering med P-skiva på kommunala parkeringar i Skövde kommun ska genomföras.

Gång- och cykelbanor byggs ut på ett bra sätt. Våra ytterområden ska integreras i den lokala ekonomin. I vissa fall krävs snabba bussförbindelser mellan bostadsområden, centrum och verksamhetsområden. Kollektivtrafiken byggs ut och gång- och cykelvägar anläggs till centrala Skövde. Trafiksäkerheten kräver att många gång- och cykelbanor tydligt skiljs åt.

Järnvägen är mycket viktig för Skövde och Skaraborg. Västra stambanan måste byggas ut med ett tredje spår och sträckan Alingsås-Göteborg behöver fyra spår. Skövde kommun har varit initiativtagare och deltar i kommungemensamt påskyndande i denna fråga.

Klimatet är vår generations ödesfråga. Det är nu som det avgörs om de skenande utsläppen av växthusgaser kan bromsas. Klimatpolitiken och skyddet för den biologiska mångfalden måste gå hand i hand. Liberalerna anser att en stark och växande ekonomi är en förutsättning för omställningen och det är förorenaren som ska betala. Handel, teknikutveckling och entreprenörskap är förutsättningar för att klimatarbetet ska lyckas

Det är av högsta vikt att vi i nära samverkan utvecklar lösningar för att möjliggöra en omställning till ett hållbart välfärdssamhälle. Såväl Agenda 2030 som ny lagstiftning pekar på viktiga åtgärder. Den cirkulära ekonomin ska främjas t ex med en hållbar livsmedelsproduktion. Västra Götalands stödprocesser spelar också en viktig roll där Skövde kommun redan gett omfattande klimatlöften. Klimat- och miljöarbetet kräver starka prioriteringar. Klimatförändringar möts genom teknik och innovation. Ökad samverkan med högskolan, Science Park och näringslivet för klimatneutral produktion, underlättande av elektrifiering och resurseffektivisering ger resultat.

Skövde ska gå i täten i Skaraborg med klimat- och miljöinsatser. Kalkbrytningen i stora områden ska upphöra när tillståndet går ut. De höga utsläppen från Heidelberg Cementa ska regelbundet kontrolleras och höga krav ställas på en minskning under de år verksamheten bedrivs. Den utveckling av mera klimatvänlig cementframställning som är möjlig får inte hindras av brist på konkurrens. Ett nytt miljövänligt reningsverk ska byggas. Den förväntade befolkningstillväxten ställer större krav. Solceller ska användas vid ny- och ombyggnad på alla offentliga fastigheter. Fjärrvärmens är en viktig tillgång som ska göras tillgänglig för fler.

Budget 2027 – 2029

Skövdes finansiella mål är att årets resultat för kommunen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 3 procent av skatter och bidrag per år över en rullande sexårsperiod. Resultatet för 2027 är enligt majoritetens förslag 101,4 miljoner kronor.

Värdeöverföringen från Skövde Energi AB föreslås samma som 2027. Från AB Skövdebostäder föreslås att 30 miljoner tas ut under 2027. Liberalerna anser att aktörer och hyresgäster påverkas ogynnsamt och att 15 miljoner av dessa ska stanna kvar i företaget. Hyresintäkter ska på sikt i första hand stanna i bolaget för att användas till bolagets hyresgästers gagn.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för alla anställda i Skövde kommun. Kommunstyrelsen som nämnd har flera verksamhetsområden som säkerhetsfrågor, samordna demokratiarbetet, arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, näringsliv, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna, folkhälsoarbete samt barn-och ungdomspolitiskt arbete, juridik, löne- och pensionshantering, IT-frågor, budget och redovisning, finans, upphandling, gator och parker, naturvård, samhällsbetalda resor (kollektivtrafik, färdtjänst, skolskjuts), översikts- och detaljplaner, områdesbestämmelser och strategiska fastighetsfrågor. Detaljplaneringen är en strategisk del för utvecklingen i kommunen. Den tar tyvärr för lång tid pga. brist på personalresurser.

För att ge ungdomar förutsättningar att komma ut på arbetsmarknaden samtidigt som rekryteringen till tjänster i kommunen möjliggörs tillför Liberalerna 3,5 miljoner kronor per år.

Liberalerna föreslår att den s k effektiviseringen (sparbetinget för Kommunstyrelsen höjs från 4,7 miljoner till 25 miljoner kronor per år. Därmed avlastas Kommunstyrelsen från delar av den högt centraliserade verksamheten, vilket vi föreslagit gällande organisationen i tidigare kommunfullmäktigeberedningar.

Årets ram för 2027–705 293 000 kronor.

Barn och utbildningsnämnd

Förskolan

Storleken på barngrupper är högre i Skövde än rikssnittet. Enligt redovisning är barngruppen 1 – 3 år 14 mot rikssnittet 12,5. Skolverkets riktmärke är 6 – 12 barn. Barngruppen 4 – 5 år är 22,1 mot rikssnittet 16,2. Skolverkets riktmärke är 9 – 15 barn. Liberalerna har tidigare påtalat att gruppstorleken inte får öka i antal när antal mindre barn föds och att personalen ska behållas. Förskolan är början på hela livet. Förskolan måste ges förutsättningar att hinna möta barnens behov. Här läggs grunden för barns trygghet, språkutveckling och framtida lärande. Barnkonventionen är svensk lag. Vi behöver satsa på mindre barngrupper, bättre arbetsmiljö för personal, högre vuxennärvaro under hela dagen och ett tydligare politiskt ansvarstagande för förskolans kvalitet. Skol Föräldrarnas engagemang är mycket viktigt.

Skolan

Liberalerna anser att lärandet bland eleverna i Skövdes skolor måste förbättras och kunskapsnivån måste höjas. En uppföljning över variationen mellan de olika skolorna i kommunen måste redovisas. Det kompensatorisk uppdraget ska tillgodoses. Såväl stöd- som spetsklasser ska inrättas. Trots flera års budgetering med effektivisering har elever i årskurs nio sänkt betygsresultaten. En tredjedel av dessa elever går inte ur högstadiet med betyg i alla ämnen. Sedan Liberalerna lämnade en motion till kommunfullmäktige har ingen synbar förändring skett mer än att årskurs fem minskat resultatet.

Skolan ska ges förutsättningar att ge alla elever möjligheten att nå sin fulla potential. Lärarna behöver därför ges mer tid för undervisning. Utöver skolpeng måste en extra riktad satsning på baskunskaper i svenska, engelska och matematik göras genom hela grundskolan. Skolans strategier för att höja resultaten i skolan är att stärka kvalitetsarbetet och samverkan mellan skolans professioner. Det handlar om stöd kring skolornas arbete med tillgängliga läromedel och ökad undervisningskvalitet. Vidare är erfarenhetsutbyte mellan skolor samt kompetenshöjande insatser riktad mot personal viktig. Det är nödvändigt med närvarofrämjande arbete, uppföljning av frånvaro och det skolsociala teamet. Lovskola och extra studietid för elever ger resultat.

Liberalerna vill att mera resurser ska avsättas för elever med behov av särskilt stöd. Elevhälsoteam - skolsköterskor, psykologer, kuratorer och logoped, måste stärkas. Dessa behöver ha ett nära och kontinuerligt samarbete med skolans pedagoger och skolledare för att de tillsammans ska skapa en skola präglad av trygghet och lärande. Dessutom vill Liberalerna att samarbeten

mellan socialtjänsten, sjukvården och psykiatrin utökas med syfte att eleverna får bästa tänkbara hjälp och stöd. Det skolsociala teamet med hjälp av statsbidragen är en viktig resurs.

Samtliga program inom gymnasieskolan är högskoleförberedande. Det innebär att eleverna nu måste välja bort kurser i stället att som tidigare välja. Detta kan påverka gymnasieskolans organisation. När gymnasieskolans program dimensioneras ska hänsyn tas till arbetsmarknadens behov. Det innebär fler platser på yrkesprogrammen och högre kostnader per elev.

Fritidshem och fritidsklubbar

Fritidshem ska stötta skolans uppdrag och erbjuda en meningsfull fritid. Utrymme för extra läxhjälp och stöd i svenska språket ska finnas för alla. För barn i åldrarna 10–12 år ska fritidsklubb erbjudas i högre omfattning än som i dagsläget ges. Liberalerna vill därför skapa flera fritidsklubbar i kommunen och därmed erbjuda alla barn efter skolan slut sin sociala utveckling i verksamhet ledd av trygga vuxna.

Gymnasiet ska rusta och förbereda för arbetsmarknaden

Förmågan att komma in och klara sig väl på arbetsmarknaden påbörjas i för- och grundskolan och vidareutvecklas i gymnasiet. Här ska varje elevs behov och drömmar om framtidens yrkesliv mötas. För det krävs ett rikt utbud av gymnasieprogram samt att elever ska få möjlighet att göra ett medvetet och väl avvägt val. Liberalerna vill därför att informationen om gymnasievalet ska förbättras till såväl elever som föräldrar. Det ska vara höga krav på alla skolor – oavsett huvudman.

Nya satsningar måste göras på lokaler för att kunna möta behoven av kommunens gymnasieutbildningar. Västerhöjdsgymnasiet får omställning till undervisningslokaler, kök renoveras tillsammans med ny matsal. När gymnasieprogram flyttas mellan enheterna är det viktigt att inte bortse från jämställdhetsperspektivet.

Samverkan med högskolan kan ytterligare utvecklas. Högskolans drivkrafter och forskning ger ytterligare vinster till kommunens kvalitetsarbete.

På grund av de för lågt tilltagna ramarna (i jämförelse med KKiK) till Barn- och utbildningsnämnden föreslår Liberalerna att effektiviseringskravet om drygt 15,5 miljoner kronor tas bort. De har snarare blivit ett sparbeting än effektiviseringskrav. Majoritetens budgetförslag till tillägg halveras redan. Höjd kvalitet har inte påvisats.

Liberalerna föreslår att den s k effektiviseringen (sparbetinget) för Barn- och utbildningsnämnden om 16 - 17 miljoner per år tas bort och att ytterligare 5 miljoner per år tillförs för att höja kunskapsnivån bland eleverna.

Årets ram för 2027–1 721 579 000 kronor

Vård och omsorg

Att vi lever längre och med många friska år är en av välfärdssystemets viktigaste landvinningar. Fortsatt arbetsliv, bostäder, kollektivtrafik, kultur- och fritidsverksamhet spelar en viktig roll för åsrika. Kommunen har ett stort ansvar för en adekvat personalpolitik. Det är positivt att en satsning på enhetsassistenter görs.

Skövde är en kommun i utveckling. Det gäller också äldreomsorgen. I dag finns flera olika boendebaltern för äldre, och valmöjligheterna har ökat under de senaste åren. Allt fler äldre väljer att bo kvar hemma med stöd av hemtjänsten. År 2024 hade omkring 20 procent av Skövdes invånare över 80 år hemtjänst i det egna hemmet, en ökning med tre procent sedan 2015. År 2038 prognosticeras antalet 80 år och äldre ha ökat med tusen personer varav en tredjedel beräknas behöva hemtjänst. Samtidigt har intresset för trygghetsboenden vuxit, vilket minskar trycket på särskilda boenden. Beredskap redan nu för ny äldreomsorgsbyggnad måste skapas för att hamna i balans år 2030.

Skövde ligger också i framkant när det gäller välfärdsteknik, som till exempel tillsyn och läkemedelsautomater i hemmen. Det möjliggör ett mer självständigt liv för många äldre. Parallellt med denna utveckling byggs äldreomsorgen ut. Stiftelsen Skaraborgs Läns Sjukhem vid Garpaparken, där kommunen har verksamhetsansvaret, bygger ut med 40 nya platser. Trots att fler äldre bor kvar hemma längre, visar befolkningsprognoserna att behovet av särskilda boendeplatser ökar. Liberalerna har i motion till kommunfullmäktige föreslagit ny byggnation på Science Park Mariesjö/- området. Ska vi klara framtidens omsorg, måste planeringen börja nu. Vi vet att läget för äldreboenden spelar stor roll. en central plats med blandad bebyggelse och potential för ett naturnära och generationsöverskridande boende. Vi måste tänka långsiktigt. Närheten till kollektivtrafik, mataffärer, bibliotek och andra samhällsfunktioner gör vardagen lättare för både de boende och deras anhöriga. Det finns ett växande behov av dagverksamhet, korttidsboende och växelvård och den nya Socialtjänstlagen har skärpt kraven.

Det är mycket viktigt att öka kontinuiteten i hemtjänst och hemsjukvård, så att inte äldre med behov av vård ska behöva möta för många personer. Användning av teknik för välfärd ger utrymme för bättre personella resurser i hemtjänsten. Ett försök med förkortad arbetstid inom vissa områden har lett till minskad

sjukskrivning. Demenssamordnare har ett viktigt uppdrag och måste alltid prioriteras. Samverkan med primärvården är mycket viktigt. Kommunen har alltmer tagit över specialiserad vård och palliativ vård. Bristen på geriatriker inom primär- och sjukhusvård försvårar kommunens verksamhet. Mycket överförs till sjuksköterskor.

Att använda Skövde Kommunala pensionärsråd som ett viktigt remissorgan i detta arbete är självklart. Liberalerna föreslår att det projekt som avslutats med aktiviteter för att minska och förebygga ensamheten för äldre fortsätter och utvecklas. Investeringsrelaterade kostnader i 2027 års budget hamnar på 10,7 miljoner för äldreomsorg och 3,1 miljoner för gruppboende.

Liberalernas reform inom LSS-området har utvecklats bra i Skövde.

Verksamhetsövergångar sker så att barn med omfattande behov av stöd kan tas omhand i egen verksamhet. Det är viktigt att en kommun har möjlighet att ta hand om alla sina barn. Behov av kognitiva insatser ökar. En helt ny anläggning för daglig verksamhet på Kåpplunda Gård beräknas stå klar under året 2027.

Vård- och omsorgsnämnden har ett framtida behov av mera resurser för hemtjänst och hemsjukvård och särskilt boende. Goda statsbidrag har hittills underlättat verksamheten. Heltid som norm är en förutsättning för kvalitet och rekrytering, men försvårar schemaläggningen. Liberalerna föreslår att den sk effektiveringen (sparbetinget) om 13 – 14 miljoner per år tas bort. Den påbörjade satsningen med att undvika "minutstyrning av personalen" för att höja kvaliteten måste fortsätta. Säkerheten ska främjas.

Årets ram för 2027–1 399 120 000 kronor

Socialnämnd

Liberalerna verkar för att alla har en egen bostad i kommunen. En hälsosam uppväxt och möjligheter att fullföljda studier ska främjas. Tyvärr ser vi fortfarande uteliggare och hemlösa i kommunen. Liberalerna har uppmärksammat frågan om härbärge.

Nyanlända har starkt bidragit till att Skövde växer. Förutsättningar ska ges för att sprida boendet i hela Skövde för snabbare integrering. Tillgång till förskola, skola och vuxenutbildning ska vara garantier för snabb grundinlärn timer av svenska språket. Därmed ökar möjligheterna till arbete och egen försörjning påtagligt.

Andelen orosanmälningar ökar. Här framkommer tydligt att våld i nära relationer ofta är grundorsaken till att barn far illa. Mera måste göras för att

förebygga våld och hedersrelaterat våld. Skövde måste arbeta för att Tranan får utökade resurser. Det skolsociala teamet har stor betydelse för ungdomars möjligheter i hem och skola.

Majoritetens budget tar hänsyn till att externa placeringar pga. missbruk ökar, likaså till viss del att relationsvåldet ökar. Allt fler barn och ungdomar behöver stöd från Socialtjänsten. Skövde är centrumkommun för Mini Maria. Som ett led i kampen mot narkotika föreslår Liberalerna att vattenmätningar genomförs. Dessa kan ske genom folkhälsoverksamhetens insatser.

Uppföljningen av den nya Socialtjänstlagen är viktig. Det krävs nu att verksamheten vilar på vetenskaplig grund och att kommunen arbetar mera förebyggande. Lagen gällande det nya aktivitetskravet för försörjningsstöd ger en stor möjlighet för personer som hamnat utanför arbetslivet. Det kräver stora insatser från kommunens sida och budgetprioriteringar har gjorts med 16,7 miljoner.

De flesta personer med funktionsnedsättning kan leva sina vardagsliv utan hjälp eller med begränsat stöd av personal, men när det krävs ska resurser finnas för större insatser. I alla sammanhang handlar det om att upprätthålla ett gott bemötande med värdighet och respekt för individen. Skövde ska vara en rättighetsbärande kommun där personen som behöver hjälp sätts i centrum. Liberalerna anser att Rådet för Funktionshinderfrågor ska rådfrågas vid principiella beslut. Barn med funktionsnedsättning ska få sina behov tillgodosedda i såväl skola som kultur- och fritidsverksamhet. En ny tjänst som Syn- och hörselinstruktör ska inrättas genom Kommunstyrelsens försorg. Liberalerna föreslår därför att den s k effektiviseringen (sparbetinget) ca 3 miljoner per år för Socialnämnden slopas för att stödja personer med funktionsnedsättning.

Årets ram för 2027 – 337 717 000 kronor

Kultur och fritid

Kulturpolitiken ska sträva efter att skapa förutsättningar för människor att lära sig mer om sig själva, sin personlighet, sin förmåga, sina fördomar, sitt sammanhang, sitt samhälle, sin samtid och sin framtid – kort sagt om livet.

Alla ska kunna motionera, ägna sig åt friluftsliv och idrotta utifrån sina egna förutsättningar. Engagemanget och sammanhållningen inom idrottsrörelsen betyder mycket för samhället. Eftersom idrotten är en folkrörelse ska de egna medlemmarna bestämma över och ansvara för sina beslut.

Liberalerna ser att idrotten tillgodoses bättre i majoritetens budgetförslag än kulturen. Kultursektorn förväntas i för hög grad skapa sina egna intäkter för ett attraktivt och lockande kulturliv. Liberalerna anser att kulturens betydelse för att locka personer att bosätta sig i Skövde förbises. Löftet om en högre utnyttjandegrad av kommunens lokaler för föreningsverksamhet måste snarast infrias. Studieförbund och folkbildning ska tilldelas ökade ekonomiska resurser. Föreningslokaler måste tillgodoses på ett bättre sätt. Liberalerna vill att Saluhallen vid Sandtorget ska kunna användas som ett föreningshus. En ändring av ekonomiska ramarna för kulturen måste göras där balansen mellan kommun- och egenintäkterna ändras genom ökad insats från kommunen. En omfördelning av ekonomin mellan idrott och kultur måste ske.

Kulturvärden finns i hela Skövde och får inte förstöras när Skövde växer. Vi ska ta vara på de gamla byggnaderna i kommunen och bygga staden med stor varsamhet. Vi ska också förbättra förutsättningarna för kulturutbudet. Ombyggnaden av Kulturhuset bör ge utrymme för konstnärsutövare att göra utställningar för att ta tillvara lokal kompetens.

Vi föreslår att Kulturhuset kompletteras med konserthus och museum på grannkvarteret Sleipner. Rosa huset ska fortsatt vara till för kulturverksamhet vilket Liberalerna hela tiden framfört. Det intresse från medborgare och föreningar som visats måste tas tillvara i ett demokratiskt beslut. Liberalerna delar det uppdrag som ges till kommundirektören i årets budget.

En kulturskola ger bredd i sitt utbud som jämställer de olika kulturyttringarna med en hög kvalitet på utbildning inom varje ämnesområde. Liberalerna har startat processen och kommer att fortsätta att arbeta för Kulturskola framåt med bla drama, dans, bild och form. Vi förespråkar i sammanhanget ett fördjupat samarbete med privata aktörer, studieförbund och föreningar inom ramen för kulturskolan.

Kulturen ska genomsyra vårt samhälle och glädja människor på skilda platser och sammanhang. Därför vill Liberalerna att uppbyggnaden av nya stadsdelar, som t ex Mariesjöområdet, ska präglas av olika kulturyttringar.

Att genomsyra samhället med kultur för äldre kan göra att våra äldre blir gladare, friskare och får möjlighet till mer socialt umgänge. Därför vill

Liberalerna att både ett kulturellt utbud och skapande ska bli en självklar del av äldreomsorgens vardag. Verksamhet för att motverka ensamhet bland äldre ska fortsätta och utvecklas tillsammans med pensionärsorganisationer. Det är viktigt att ta vara på civilsamhällets kraft.

Årets ram för 2027 – 236 722 000 kronor

Servicenämnd - skattefinansierad verksamhet

Servicenämnden ansvarar för kommunala tjänster som måltid, lokalvård, fastighetsskötsel, verksamhetsstöd, gatu- och parkskötsel, skogsskötsel, reparations- och verkstadsarbeten, anläggningsarbeten, ledningsnätsarbeten, fordonsförsörjning och andra efterfrågade tjänster. Servicenämnden är till största delen intäktsfinansierad genom internpriser och får uppräknings för pris- och personalkostnadsökning.

De taxefinansierade verksamheterna VA (vatten och avlopp) utvecklas och förvaltas liksom fibernätet. Liberalerna anser att nuvarande kunder ska betala för underhåll och befintligt VA-nät men inte för utbyggnad. Vi ser med oro på de ökade taxorna för fastighetsägare och hushållen. Samma gäller för el-taxan där effektaavgifterna behöver fasas ut.

Den s k effektiviseringen (sparbetinget) som Servicenämnden varit befriad från med 16 – 17 miljoner per år. Servicenämnden ska effektivisera sin verksamhet genom att kombinera olika digitala teknologier, särskilt inom offentlig upphandling.

Årets ram för 2027 – 22 381 000 kronor.

Bygglovsnämnd

Bygglovsverksamhet, fastighetsbildning och övriga verksamheter påverkas till stor del av konjunkturen och samhällets utbyggnadstakt. Nämndens budget ligger hos kommunstyrelsen förutom för den politiska verksamheten. En förändring kan komma att ske under 2027 enligt kommunfullmäktigeberedningens beslut.

Årets ram för 2027 – 500 000 kronor

Överförmyndare

Liberalerna anser att en Överförmyndarnämnd bör inrättas i Skövde kommun. Överförmyndare i samverkan har sedan grundandet år 2007 vuxit starkt med en utvecklad verksamhet där 14 kommuner ingår i dagsläget. Överförmyndaren har

också uppdraget att rekrytera Gode Män och förvaltare samt utbilda dessa. Ansvaret för personalrekrytering ligger hos Skövde kommun.

Budgetmässigt får detta införande ske med Kommunstyrelsens anslag för tillkommande behov.

Kommunfullmäktige, Revision och Valnämnd

Inga förändringar gentemot majoritetens budgetförslag.

Värdeöverföring - Bolag:

Värdeöverföringen från Skövde Energi AB föreslås samma som 2027. Från AB Skövdebostäder ligger förslaget att 30 miljoner tas ut under 2027. Liberalerna anser att aktörer och hyresgäster påverkas ogynnsamt och att 15 miljoner av dessa ska stanna kvar i företaget. Hyresintäkter ska på sikt i första hand stanna i bolaget för att användas till bolagets hyresgästers gagn.

Exploatering och investering

Liberalerna redovisar i sitt förslag inga ändrade siffror för kommunens investeringsbudget. Det har visat sig att allt större procentandel av investeringsbudgeten som helhet fått förskjutas till nästkommande år. Däremot har tillförlitligheten per projekt haft god samstämmighet.

Kommunen har tidigare framfört en uppskattad självfinansieringsförmåga på motsvarande 400 miljoner kronor per år. Det är extra viktigt inför den stora satsningen på Science Park/Mariesjö att redovisa kommunens självförsörjningsförmåga, behov av upplåning och räntesatsers påverkan inför framtiden. Liberalerna förordar inte skattehöjning. Liberalerna anser också att Kommunstyrelsen under 2026 först ska undersöka andra möjliga vägar innan nyupplåning sker, då kommunkoncernens totala låneskuld redan ligger på ca 7 000 miljoner kronor.

Ett område som kan effektiviseras genom möjligheterna med digitalisering är den gemensamma verksamheten med upphandling.

Skövdes Liberala Kommunfullmäktigegrupp